

Відділ освіти, культури, молоді та спорту Овідіопольської селищної ради

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №
для вчителя кабінету біології
Овідіопольського ліцею імені Т.Шевченка Овідіопольської селищної ради Одеського
району Одеської області

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ в.о. директора
Овідіопольського ліцею імені
Т.Шевченка Овідіопольської
селищної ради Одеського району
Одеської області

_____ № _____
(дата)

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 6
для вчителя кабінету біології
Овідіопольського ліцею імені Т.Шевченка Овідіопольської селищної ради Одеського
району Одеської області**

1. Загальні положення

- 1.1. Інструкція з охорони праці для вчителя кабінету (лабораторії) біології є інструкцією за професією та встановлює вимоги безпечної праці вчителя кабінету (лабораторії) біології Овідіопольського ліцею імені Т. Шевченка Одеського району Одеської області. Вимоги Інструкції є обов'язковими для виконання вчителем.
- 1.2. Інструкцію розроблено відповідно до Положення про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 № 9; Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 № 15; Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України, затвердженого наказом МОН України від 18.04.2006 № 304, а також згідно з Правилами безпеки під час проведення навчання з біології в загальноосвітніх навчальних закладах, затвердженими наказом МОН України від 15.11.2010 № 1085.
- 1.3. До роботи вчителем допускають особу, яка пройшла медичний огляд та вступний інструктаж з питань охорони праці із занесенням до Журналу реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці.
- 1.4. Вчитель проходить періодичні медичні огляди у встановленому законодавством порядку.
Завідувача кабінету, відповідає за зберігання обладнання, підготовку його до лабораторних і практичних робіт, демонстраційних дослідів.
- 1.5. Перед початком роботи вчитель проходить первинний інструктаж за цією Інструкцією, а також за інструкціями з електробезпеки, пожежної безпеки, надання першої домедичної допомоги, а потім через кожні 6 місяців — повторний інструктаж з питань охорони праці. Результати інструктажів заносять до Журналу реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці і засвідчують підписом особи, яка провела інструктаж, та підписом вчителя.
- 1.6. До самостійної роботи вчитель повинен вивчити посадову інструкцію та інструкції з питань охорони праці.

- 1.7. Раз на три роки вчитель проходить навчання та перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності. Перевірку знань вчителя проводить постійна комісія, призначена наказом керівника навчального закладу, в обсязі цієї Інструкції. Також перевіряють знання інструкцій з електробезпеки, пожежної безпеки та надання першої домедичної допомоги.
- 1.8. Вчитель повинен мати I групу допуску з електробезпеки.
- 1.9. Основними шкідливими та небезпечними чинниками на робочому місці вчителя:
- подразлива дія розчинів кислот, лугів та інших шкідливих речовин;
 - гарячі поверхні лабораторного обладнання (наприклад, спиртівки);
 - гострі елементи робочого інструменту;
 - падіння інструментів, скляного лабораторного посуду;
 - отруйність рослин, грибів тощо;
 - дія електричного струму (за наявності незахищених струмоведучих частини електрообладнання, несправності електрообладнання);
 - пожежонебезпека.
- 1.10. Вчитель повинен:
- виконувати правила внутрішнього розпорядку навчального закладу;
 - використовувати спецодяг та інші засоби індивідуального захисту під час роботи;
 - виконувати лише роботу стосовно програми.
 - не виконувати вказівок, які суперечать правилам охорони праці;
 - пам'ятати про особисту відповідальність за виконання правил охорони праці;
 - дотримуватися вимог електро-, пожежної безпеки;
 - уміти користуватися первинними засобами пожежогасіння, знати їх місце розміщення;
 - уміти надавати домедичну допомогу за нещасних випадках.
- 1.11. Хімічні речовини, які використовують для демонстраційних дослідів, практичних та лабораторних робіт у кабінеті біології, зберігати у закритій шафі із суцільними дверцями без скла відповідно до чинних правил безпеки для кабінетів біології навчальних закладів України.
- 1.12. На кожній склянці, банці повинна бути етикетка з точною назвою реактиву та його формулою; на тарі має бути етикетка з написом про отруйні, вогне- та вибухонебезпечні властивості речовини: червона — «Вогнебезпечно», жовта — «Отрута», зелена — «Берегти від води».
- 1.13. У приміщенні кабінета біології заборонено:
- зберігати хімічні речовини в тарі без етикеток або з нерозбірливими написами; речовини, що зберігають у тарі без етикеток, підлягають знищенню;
 - зберігати в безпосередній близькості одна від одної речовини, що можуть впливати одна на одну і спричиняти спалахування;
 - зберігати луги у склянках з притертими пробками, легкозаймисті та горючі речовини у посуді з полімерних матеріалів;

- використовувати лабораторний посуд не за призначенням;
- 1.14. Вчитель повинен знати пожежну небезпеку хімічних речовин та матеріалів, дотримуватися заходів безпеки під час роботи з ними та знати засоби їх гасіння.
- 1.15. За невиконання цієї Інструкції вчитель несе відповідальність згідно із законодавством.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

- 2.1. Уважно оглянути робоче місце (чи не мокра підлога, чи немає на підлозі вибоїв, сторонніх предметів).
- 2.2. Перевірити справність вентиляції. Усі роботи проводити тільки за справної вентиляції. Якщо виявлено несправність витяжної вентиляції, повідомити про це безпосереднього керівника.
- 2.3. Підготувати для роботи необхідне обладнання, інструменти, перевірити їх справність; переконатися у цілості лабораторного посуду і приладів зі скла; підготувати необхідні препарати.
- 2.4. Всі недоліки виявлені під час огляду потрібно усунути.

3. Вимоги безпеки під час роботи

- 3.1. Забезпечити безпечний стан робочих місць для учнів, приладів, обладнання, інструментів, безпечне зберігання хімічних реактивів у кабінеті (лабораторії) біології та лаборантській.
- 3.2. Лабораторний посуд, колючі та ріжучі інструменти слід зберігати в лаборантській у шафах, що замикають, із суцільними дверцятами без скла.
- 3.3. Не допускають утримувати рослини, що містять отруйні речовини (олеандр, молочай тощо).
- 3.4. Під час роботи зі скляним лабораторним посудом слід:
 - користуватися скляними трубками з оплавленими краями;
 - під час нагрівання речовин у пробірці або колбі закріплювати їх у тримачі для пробірок або в лапці штатива;
 - під час миття скляного посуду пам'ятати, що скло крихке, легко ламається і тріскається від ударів, різкої зміни температури; для миття посуду щітками («йоржиками») слід направляти дно посудини тільки від себе або вниз.
- 3.5. За використання спиртівки для нагрівання рідин слід запобігати опікам, зокрема:
 - нагрівати рідини тільки в тонкостінному посуді (пробірки, колби тощо);
 - отвір пробірки або шийку колби при нагріванні направляти від себе та вбік від оточуючих;
 - під час нагрівання рідин не дозволено нахилитися над посудиною і заглядати в неї;
 - під час нагрівання предметного скла спочатку рівномірно прогрівати усю пластину, а потім проводити повільне нагрівання;
 - не допускають кип'ятіння легкозаймистих рідин на відкритому полум'ї.
- 3.6. Під час роботи з мікро- та макропрепаратами не доторкатися і не нюхати отруйні рослини, гриби.
- 3.7. Під час роботи з хімічними реактивами:
 - рідкі хімічні реактиви наливати за допомогою піпеток з різними пастками або гумової груші;

- тверді хімічні реактиви набирати зі склянок спеціальними ложечками, шпателями.
- 3.8. Обережно користуватися гострими і ріжучими інструментами (скальпелі, ножиці, леза тощо) для виготовлення препаратів.
- 3.9. Під час роботи з мікроскопом обережно користуватися предметними скельцями з біопрепаратами.
- 3.10. Для демонстраційних дослідів використовувати електронагрівальні прилади закритого типу.
- 3.11. Відпрацьовані розчини хімічних реактивів збирати у спеціально призначений посуд окремо і зливати в каналізацію тільки після нейтралізації.
- 3.12. Не використовувати інсектициди для боротьби з комахами-шкідниками кімнатних рослин.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 4.1. Перекрити водопровідні крани.
- 4.2. Обладнання, пристосування, яке використовувалося для проведення експериментів/дослідів, помістити у визначене для зберігання місце.
- 4.3. Провітрити приміщення і ретельно вимити руки з милом.
- 4.4. Про всі виявлені під час роботи недоліки повідомити безпосереднього керівника.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 5.1. У разі виникнення будь-якої аварійної ситуації безпосередньо на робочому місці, на сусідніх ділянках тощо негайно повідомити про це керівника навчального закладу.
- 5.2. У разі виявлення несправності в роботі електроприладу, іскріння, запаху гару потрібно негайно припинити роботу, відключити електроприлад від електромережі і повідомити про це особу, відповідальну за електробезпеку у навчальному закладі. До роботи ставати лише після усунення несправності.
- 5.3. У разі відключення електроенергії вимкнути все електрообладнання. Вмикати його можна лише після того, як напруга електромережі відповідатиме нормам.
- 5.4. У разі виникнення пожежі (ознак горіння) слід негайно повідомити про це до пожежної частини за телефоном 101, чітко повідомити своє ППІ та адресу ліцею (вул.. Т.Шевченка, 212); керівника навчального закладу та заступника директора з АГЧ, вжити можливих заходів щодо евакуації людей, гасіння (локалізації) пожежі наявними первинними засобами пожежогасіння, дотримуючись порядку дій згідно з інструкцією з пожежної безпеки.
- 5.5. У разі нещасного випадку надати потерпілому домедичну допомогу, дотримуючись порядку дій згідно з Інструкцією з надання домедичної допомоги.

Інструкцію розробив:

Інженер

(підпис)

Михайловська М.В.

УЗГОДЖЕНО:

Відповідальний за роботу з

охорони праці в закладі

(підпис)

Ляшенко В.В.

Завідувач господарством
закладу

(підпис)

Мальцев А.О.

Голова профспілкового
комітету

(підпис)

Степановська Н.І.